

Beslutad av: Kommunstyrelsen
Dokumenttyp: Åtgärdsplan
Diarienummer: KS 2023.2792
Antagen: KS § 209, 2025-06-10
Gäller från: Lagakraftvunnet beslut
Reviderad:
Gäller för: Karlshamns kommun

Åtgärdsplan för bekämpning av invasiva, landlevande växter

Åtgärdsplan för arbetet med invasiva, landlevande växter i
Karlshamns kommun, 2025–2029

Innehållsförteckning

Åtgärdsplan för bekämpning av invasiva, landlevande växter	1
Åtgärdsplan för arbetet med invasiva, landlevande växter i Karlshamns kommun, 2025–2029	1
Bakgrund och syfte	3
Aktuella växtarter	3
Lagar och krav	4
Mål och prioritering	5
Genomförande	6
Kostnader	6
Uppföljning	6

Bilagor:

Bilaga 1 – Åtgärdslista för invasiva, landlevande växter, 2025 – 2029

Bilaga 2 - Inrapporterade fynd av invasiva växter, på kommunens fastigheter

Bakgrund och syfte

Karlshamns kommun har tagit fram en åtgärdsplan för hur kommunen ska arbeta med invasiva, landlevande växter under perioden 2025 - 2029. Åtgärdsplanen inkluderar både generella förebyggande åtgärder och åtgärder i form av bekämpning av invasiva, landlevande växter på kommunens fastigheter.

Syftet med åtgärdsplanen är att i stora drag ange hur kommunens arbete med invasiva, landlevande växter ska ske och ska bidra till att bekämpa och begränsa spridningen av bestånden i kommunen generellt och även på kommunens fastigheter. Arbetet med invasiva växter bidrar på så sätt till att natur- och grönområden i Karlshamn är attraktiva för medborgare och besökare, samt att minska negativ påverkan på den biologiska mångfalden i kommunen.

Invasiva arter är arter som människan avsiktligt eller oavsiktligt infört till nya områden och där de i sin tur sprider sig och orsakar någon form av negativ påverkan. Invasiva växter och djur räknas som ett av de största hoten mot biologisk mångfald. De kan också orsaka socioekonomisk skada, både för samhället och enskilda.

Aktuella växtarter

EU:s hela lista över vilka arter som klassas som invasiva finns på Naturvårdsverkets hemsida¹. I tabellen nedan listas de invasiva, landlevande växter som är med på EU:s lista och som har påträffats i Karlshamns kommun. Information om fynd har inhämtats från Artportalen².

Tabell 1. Lista med de invasiva, landlevande växter som är listade i EU:s förteckning, och som påträffats i Karlshamns kommun².

Svenskt namn	Vetenskapligt namn
japansk träddödare	<i>Celastrus orbiculatus</i>
jättebalsamin	<i>Impatiens glandulifera</i>
jätteloka	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
tromsöloka	<i>Heracleum persicum</i>

Utöver arterna på EU:s förteckning finns det andra arter som är problematiska på nationell nivå i Sverige. Flera av dessa är med på en nationell förteckning för landlevande, invasiva arter som Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (HAV) har tagit fram. Förteckningen har

¹ Naturvårdsverkets hemsida, 2024-08-20, <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/Arter/>

² Artportalen, på Artdatabankens hemsida, 2025-04-03 <https://www.artportalen.se/ViewSighting/SearchSighting>

varit ute på remiss men har ännu inte beslutats. Arterna som är med i förteckningen kommer sannolikt att vara förbundna med samma lagkrav som EU:s förteckning. De invasiva växter som är med på föreslagen nationell förteckning visas i Tabell 2 nedan.

Tabell 2. Lista med invasiva, landlevande växter som är med på Naturvårdsverkets förslag till nationell förteckning.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
blomsterlupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>	kaukasiskt fetblad	<i>Phedimus spurius</i> ,
sandlupin	<i>Lupinus nootkatensis</i>	sibiriskt fetblad	<i>Phedimus hybridus</i> ,
parkslide	<i>Reynoutria japonica</i>	strandkotula	<i>Cotula coronopifolia</i> ,
jätteslide	<i>Reynoutria sachalinensis</i>	spärroxbär	<i>Cotoneaster divaricatus</i> ,
hybridslide	<i>Reynoutria x bohemica</i>	kanadensiskt gullris	<i>Solidago canadensis</i> ,
vresros	<i>Rosa rugosa</i>	höstgullris	<i>Solidago gigantea</i>

Lagar och krav

Enligt EU-förordningen är det förbjudet att importera, sälja, odla, föda upp, transportera, använda, byta, släppa ut i naturen eller hålla levande exemplar av de arter som finns upptagna på EU-förteckningen över invasiva främmande arter. Det är inte heller tillåtet att låta dessa arter växa eller reproducera sig.

Som markägare är kommunen därmed skyldiga att på egen mark bekämpa arter på EU:s förteckning över invasiva arter.³ Samma skyldighet gäller för den som genom en nyttjanderätt förfogar över en fastighet, såsom exempelvis gällande privatägd mark i ett kommunalt naturreservat under förutsättning att kommunen har rådighet över marken. Kommunen är också ansvarig för masshantering och att avfallet från invasiva främmande växter hanteras på rätt sätt och inte blir en spridningskälla.

Bekämpning av dessa invasiva växter måste ske korrekt och uthålligt för att ge positiv effekt. I annat fall kan insatserna bli resultatlösa eller riskerar i värsta fall att i stället gynna arterna. Invasiva arter karakteriseras av snabb spridning och statusen kan förändras på kort tid. Likaså är kunskapsläget under kontinuerlig utveckling. För vissa arter med stor spridning anger

---

³ Naturvårdsverkets hemsida, 2024-08-20, <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/invasiva-frammande-arter/eu-forordningen-om-invasiva-frammande-arter/>

Naturvårdsverket att det inte är rimligt att sträva efter utrotning utan en prioritering av insatserna behöver göras för att minimera skadorna och spridningsmöjligheterna.

Mål och prioritering

Kunskaphöjning och proaktivt arbete

När en invasiv art väl har etablerat sig är det svårt att bli av med den. Därför är proaktivt arbete resurseffektivt, då det minskar behovet av framtida, resurskrävande bekämpning. Ökad kunskapsnivå hos kommunens personal ska leda till justeringar i arbetssätt, styrdokument och checklistor vilket leder till att spridning och etablering av invasiva arter i kommunen begränsas. En annan viktig del av det proaktiva arbetet är information om invasiva arter till medborgare, fastighetsägare och föreningar.

Bekämpning

Många invasiva arter är svåra att bekämpa. Vid bekämpning ska en korrekt bekämpningsmetod användas, metoden ska följas noggrant och med angiven upprepning. Det är inte ovanligt att åtgärder måste genomföras fem till tio år i rad för att nå resultat. Felaktig bekämpning leder till uteblivet resultat och kan i värsta fall gynna arten som avsågs att bekämpas. En lyckad bekämpning kräver också samordning mellan olika aktörer, så att inte arten sprids in igen från närbelägna växtplatser. Utveckling av metoder för bekämpning sker kontinuerligt och de senaste rönen ska följas. På Naturvårdsverkets hemsida finns en metodkatalog där rekommendationer för bekämpningsmetoder för olika invasiva arter finns listade⁴.

Prioritering:

För arter med stor spridning kan det vara så att utrotning inte är rimlig, utan att åtgärder bör sättas in för att begränsa spridningen av bestånden. I arbetet med bekämpning och begränsning av invasiva, landlevande växter på kommunens mark skall följande prioriteringsordning följas:

Tabell 3. Prioriteringsordning för invasiva, landlevande växter på kommunens fastigheter.

1	Högsta prioritet	Bestånd som utgör fara för liv eller hälsa, till exempel skymmer sikt för trafik eller medför hälsorisk för människor.
2	Hög prioritet	Bestånd som riskerar skada värdefull natur eller ekosystem, till exempel bestånd i områden med höga naturvärden eller bestånd med stor spridningsrisk, exempelvis via vattendrag.
3	Måttlig prioritet	Bestånd i bostads- eller rekreationsområden alt. bestånd som riskerar spridning till grannfastigheter.
4	Låg prioritet	Bestånd som inte uppfyller något av ovanstående kriterier.

⁴ Metodkatalog, hämtad 2024-08-20, <https://metodkatalog.invasivaarter.nu/methods>

Genomförande

Åtgärdsplanen gäller för hela perioden 2025 – 2029 och uppdateras av Tekniska enheten vart annat år, så att åtgärdslista (Bilaga 1) och inrapporterade fynd av invasiva växter (Bilaga 2) hålls uppdaterad. Kommunens arbete åtgärdsplanen behöver vara kontinuerligt över tid och integrerat i kommunens förvaltningar för att vara effektivt.

Åtgärdsplanen anger hur arbetet med invasiva växter skall utföras i stora drag och ger samtidigt en nulägesbeskrivning över de bestånd av invasiva, landlevande växter som finns på kommunens mark, planerade åtgärder och prioriteringar. Arbetet enligt åtgärdsplanen rapporteras årligen till Länsstyrelsen Blekinge.

Kostnader

Arbete med bekämpning av invasiva, landlevande växter kommer att innebära kostnader i form av t.ex. arbetstid för tjänstemän, inventeringar och bekämpningsinsatser. Initialt föreslås åtgärder i form av informationsinsamling, skapande av rutiner och informationsspridning till allmänheten, åtgärder som huvudsakligen innebär kostnader i form av nedlagd arbetstid. Från och med år 2027 föreslås eventuell inventering och åtgärder för bekämpning och begränsning som innebär kostnader för kommunen.

Uppföljning

Utförda åtgärder i samband med åtgärdsplanen rapporteras årligen in till Länsstyrelsen Blekinge. Tekniska enheten är ansvarig för uppföljningen av åtgärdsplanen.